

Райхан Сахыбеқызы Имаханбет –
 ғылым, Ахмет Байтұрсынұлы музей-орталығын
 жетекшісі, «Ғылым-құрмет» оқу-ағарту орталығының
 ғылыми зерттеу орталығының басшысы,
 ДП-Фарғы биік оқу орнының
 университетінің директісі

Ғылыми еңбектері, монографиялардың, оқу құралдары:

1. Ғасыр саңлағы. А.Байтұрсынұлының ыңғайластығының
 үнмербеңі. Монография.
2. Ұлағатты ұлт ұстазы (семістемалық-көрсеткіш). Ғылыми еңбек.
3. Ахмет Байтұрсынұлы алты томақты шығармалар жинағы
 (құрастырушы, жауапты редактор әрі ғылыми түсінікті аштыра).
4. Ахметтану мәселелері: ғылыми жинақ.
5. Ахмет Байтұрсынұлы музей-орталығы (ұлт ұстазы А.Байтұрсынұлы
 танылым үлгісі қалыптасу тарихы: құрылымы, дамуы, әлеуметтік
 жетістігі).
6. Ахмет Байтұрсынұлы: философия, (құрастырушы, жоба авторы
 әрі бас редактор, ғылыми түсінікті авторы).
7. Бес әрісі: Ш.Құдайбердіұлы, А.Байтұрсынұлы, М.Дулатұлы,
 Ж.Ахметұлы, М.Жұмырбаев, Талапкер.
8. Ахмет Байтұрсынұлы: Энциклопедия (Ғылыми еңбек,
 жинақтың редакциялық өкілі мұқабас, әрі ғылыми түсініктің
 авторы).
9. Ұлт ұстазы, Ахмет Байтұрсынұлы: II сериялы тегеменде,
 Ғылыми көнежазба.
10. Осығы ұлыс, Ахмет Байтұрсынұлы: 2 сериялы керемет фильм,
 Ғылыми көнежазба.

Авторлық еңбектері:

1. Ұлағатты ұлт ұстазы, Әдебиет туралы.
2. Ғасыр саңлағы, Әдебиет туралы.
3. Ахмет Байтұрсынұлы және ұлттық адабиятымыз, Ғылым
 туралы.
4. Ахмет Байтұрсынұлының ата-тегі, Ғылым туралы.

ҒАСЫР САҢЛАҒЫ

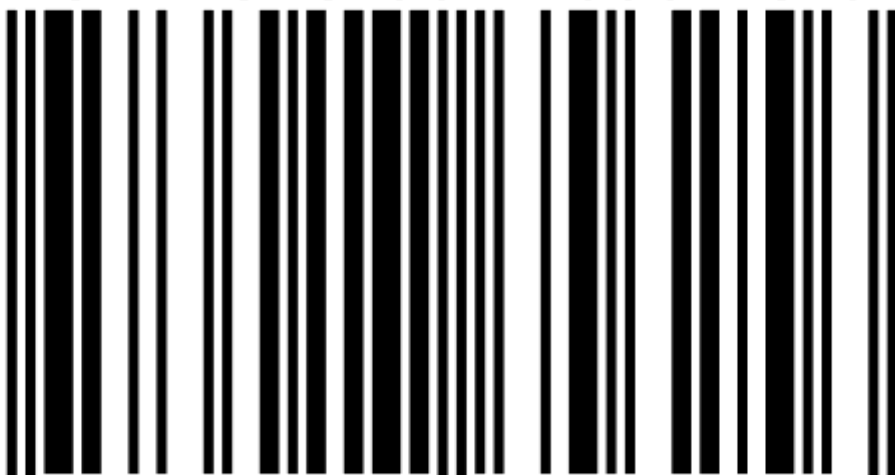

Райхан ИМАХАНБЕТ

ҒАСЫР САҢЛАҒЫ

Райхан ИМАХАНБЕТ

ISBN 978-601-7656-25-6

9 786017 656256

УДК 821.512.122.0

ББК 83.3 (5 Қаа)

И 48

Имаханбет Райхан

ҒАСЫР САҢЛАҒЫ

ISBN 978-601-7656-25-6

“ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК КІТАП ПАЛАТАСЫ”
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТТЫК КИТАП НОМЕР
ІСВН
ӘМБРАЛ СИҢЫҒ ЖӘТPE,
КӨПӨЗНАНАЕК ЕМЕЛІСҒАМЫР БАҚ ЖӘТPE,
ІШТІК - КІТ,
КІТІЛІ (ТІКІТ ДІ)

“НАЦИОНАЛЬНАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ КНИЖНАЯ ПАЛАТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН”
ПРИСВОЕНЫ ЗАРЕГИСТРИРОВАННОЕ
МЕЖДУНАРОДНОЕ СТАНДАРТИН КНИЖНОМ НОМЕР
ІСВН
УНИЦИФРОВАННЫЙ ДЕСЯТИРИЧЫЙ КЛУССИФИКАТОР,
КНИЖНОТРАЖЕ ПЕРИОДИКАЛЬНИСІ КЛАССИФИКАТОР,
ІШТІК - КІТ

ISBN 978-601-7656-25-6

9 786017 656256

Райхан ИМАХАНБЕТ

ҒАСЫР САҢЛАҒЫ

**Алматы
2022**

ӘӨЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3 (5 Қаз)
И 48

Имаханбет Р.С.

И 48 ҒАСЫР САҢЛАҒЫ. Әдеби туынды. Толықтырылып, екінші рет басылуы. – Алматы: Ахмет Байтұрсынұлы «Тіл – құрал» оқу-әдістемелік, ғылыми-зерттеу орталығы, 2022.-400. Деректі сүгіреттер, мұрағат құжаттарының телнұсқалары.

ISBN 978-601-7656-25-6

Бұл кітап ақын, аудармашы, ұлт жазуының көшбасшысы, қазақ тіл білімі мен әдебиеттану ғылымын негіздеуші, аса көрнекті ағартушы, ұлағатты ұстаз, Алаш ардақтысы, түркітанушы, ғалым Ахмет Байтұрсынұлының шығармашылық мұрасы, мемлекеттік һәм қоғамдық қызметтеріне арналған.

Зерттеу Р.С.Имаханбеттің мұрағаттық деректері мен сирек қор құжаттарына жылдар бойы жүргізген ізденістері негізінде жазылған. Автор ғұлама туралы жарық көрген материалдар легін сараптап, саралайды. Түрлі зерттеу еңбектер және деректі хикаяттарда қалыптаса бастаған кейбір «қағидаға айналған қателер мен жаңсақ пікірлерге» деректі мәліметтер арқылы дәйекті жауап береді.

Әдеби туынды қазақ елінің дербестігі үшін «жанын – арының садағасы» тұтқан Ұлт Ұстазының қилы тағдырынан хабардар болғысы келетін оқырманға арналған.

ӘӨЖ 811.111
КБЖ 81.2 (Қаз.)

ISBN 978-601-7208-25-7

© Имаханбет Р.С., 2022
© А.Байтұрсынұлы «Тіл – құрал» ОӘҒЗО., 2022

МАЗМҰНЫ

АҢДАТУ	4
I-тарау. КИЕЛІ МЕКЕН	12
I.1. «Атамды менің сұрасаң...»	18
I.2. «Алып – анадан туады...»	33
I.3. Білімге құштарлық	40
I.4. Әулиекөлдегі Мұғалімкөл	48
II-тарау. ТОЛАҒАЙ ТҰЛҒА	60
II.1 «Қазақ үшін шам...»	63
II.2. Сана серпілткен Семей	73
II.3. Орынбор – рухани орда	93
II.4. «Ел – бүгіншіл, менікі...»	102
III-тарау. ҰЛЫ АҒАРТУШЫ	143
III.1. «Әдебиеттегі елшілдік ұран»	150
III.2. «Ахаң түрлеген ана тілі...»	176
III.3. «Халықтың көзі, құлағы һәм тілі»	196
III.4. Ахметтану: кеше, бүгін, ертең	215
IV-тарау. ҒАСЫР САҢЛАҒЫ	305
IV.1. Маңызды мәлімдеулер	307
IV.2. Сарғайған хаттар...	321
IV.3. Сүгіреттер сөйлесін...	352
IV.4. Ұлт ұстазын ұлықтау	366
ҚОРЫТУ	379
ҚОСЫМША	382